

תת"ע 14146/05/22 - מדינת ישראל נגד יהודה מוסיב

בית משפט השלום לתעבורה במחוז תל-אביב (בת-ים)

תת"ע 14146-05-22 מדינת ישראל נ' יהודה מוסיב
תיק חיצוני: 11500678120

בפני	כבוד השופט שי שלהבת
מאשימה	מדינת ישראל עו"ד נטע פוקס
נגד	
נאשמים	יהודה מוסיב ע"י עו"ד אברהם ג'אן ועו"ד יאיר אבין

החלטה

מונחת בפני בקשה להורות על ביטול כתב האישום שהוגש כנגד הנאשם.

רקע וטיעוני הצדדים

כנגד הנאשם, הוגש כתב אישום בגין עבירה של נהיגה בניגוד להוראות תקנה 36(ג) לתקנות התעבורה, תשכ"א - 1961 (להלן: "תקנות התעבורה"). במסגרת דיון שנערך ביום 7.9.22 טען בא כוח הנאשם, שהודעת תשלום הקנס עליה מושתת כתב האישום, המבוססת על צילום, לא הומצאה למבקש בתוך תקופת 4 החודשים הקבועה בהוראת המחוקק. ב"כ הנאשם, ביסס טענתו זו על קביעתה של כבוד השופטת שטרן במסגרת תיק 13649-01-22 במסגרתו האריכה את המועד לשפיטתו של הנאשם בגין הודעה האמורה. להבנתו, קבעה כבוד השופטת שטרן כי בנסיבות העניין לא קמה חזקת המסירה הקובעת שדבר הדואר יראה כמומצא. בא כוח הנאשם הפנה גם לפסיקה התומכת בטענותיו.

התביעה בתגובתה הכתובה שהוגשה במסגרת הדיון שנערך ביום 18.9.22 מפנה להוראות תקנה 44א לתקנות סדר הדין הפלילי, התשל"ד - 1974 (להלן: תקנות חסד"פ) וטענה כי על פי רישומיה, הדואר נשלח דבר לנאשם בתוך תקופת ארבעת החודשים ועל כן חל על הנאשם הנטל להוכיח כי לא חלה חזקת המסירה (כלומר שלא קיבל את ההודעה מסיבות שאינן תלויות בו).

במסגרת הדיון שנערך ביום 18.9.22, ביקש ב"כ הנאשם לקבל החלטה בעניינו. באותו יום, הגיש ב"כ הנאשם את תגובתו הכתובה לתגובת המאשימה במסגרתה טען כי במסגרת תיק 13469-01-22, קבעה כבר כבוד השופטת שטרן שלא קמה חזקת המסירה.

בעקבות קבלת התגובה האמורה, אפשרתי לתביעה להגיב לתגובה זו עד יום 28.9.22. תגובה כאמור לא הוגשה.

המסגרת הנורמטיבית

סעיף 239א לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (להלן: "חסד"פ) בשילוב עם סעיף 225א לחסד"פ קובעים את המסגרת הנורמטיבית הנוגעת למשך הזמן שיחול בין ביצוע עבירת תעבורה למשלוח הודעה על ביצוע העבירה.

239א. (א) עברה שנה מיום שבוצעה עבירה לפי פקודת התעבורה או לפי התקנות לפיה, או לפי פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תש"ל-1970, שלא גרמה לתאונת דרכים שבה נפגע אדם או ניזוק רכוש, לא יוגש עליה כתב אישום ולא תומצא בעניינה הזמנה למשפט לפי תקנה 38 לתקנות סדר הדין הפלילי, תשל"ד-1974, אלא אם כן, תוך אותה תקופה, הוזמן החשוד בביצוע העבירה לחקירה, או נשלחה לו הודעה על ביצוע העבירה; אולם, אם הוכיח בעל הרכב החשוד בעבירה כי לא חלה עליו אחריות לעבירה לפי סעיף 27ב לפקודת התעבורה, ניתן להגיש כתב אישום ולהמציא הזמנה למשפט למי שנהג ברכב, אם לא עברו שנתיים מיום ביצוע העבירה.

(ב) היתה העבירה כאמור בסעיף קטן (א) עבירה שהחשד לביצועה מבוסס על צילום רכב כאמור בסעיף 27א לפקודת התעבורה, לא יוגש עליה כתב אישום ולא תומצא בעניינה הזמנה למשפט, אלא אם כן הוזמן החשוד בביצוע העבירה לחקירה או נשלחה לו הודעה על ביצוע העבירה בתוך התקופות כמפורט בסעיף 225א(א)(1) או (2) או התקיים האמור בסעיף קטן (א2).

225א. (א) עברה שנה מיום ביצוע עבירת קנס, לא יוגש עליה כתב אישום ולא תומצא בעניינה הודעת תשלום קנס לפי סעיף 228(ב); ואולם, בעבירת קנס שהיא עבירת תעבורה כמשמעותה בפקודת התעבורה, ובעל הרכב הוכיח כי לא חלה עליו אחריות לעבירה לפי סעיף 27ב לפקודה האמורה, ניתן להגיש כתב אישום או להמציא הזמנה למשפט או הודעת תשלום קנס, למי שנהג ברכב אם לא עברו שנתיים מיום ביצוע העבירה.

(א1) היתה העבירה עבירת תעבורה כמשמעותה בפקודת התעבורה, שהחשד לביצועה מבוסס על צילום רכב כאמור בסעיף 27א או 1א27 לפקודה האמורה, לא יוגש עליה כתב אישום ולא יומצאו לבעל הרכב בעניינה הזמנה או הודעת תשלום קנס, אם כתב האישום, ההזמנה או הודעת תשלום הקנס טרם נשלחו ועברה תקופה כמפורט להלן:

(1) ארבעה חודשים ממועד ביצוע העבירה, למעט רכב כאמור בפסקה (2);

(2) שישה חודשים ממועד ביצוע העבירה, אם היה הרכב רכב חדש או רכב מסוג שקבע שר התחבורה, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת.

תקנה 44א לתקנות חסד"פ, קובעת את חזקת המסירה בעבירות מסוג העבירה שבפני.

44א. בעבירות תעבורה שעליהן חל סעיף 239א לחוק ובעבירות קנס רואים את ההודעה על ביצוע העבירה, ההודעה לתשלום קנס או ההזמנה למשפט לענין עבירת קנס כאילו הומצאה כדין גם בלא חתימה על אישור המסירה, אם חלפו חמישה עשר ימים מיום שנשלחה בדואר רשום, זולת אם הוכיח הנמען שלא קיבל את ההודעה או את ההזמנה מסיבות שאינן תלויות בו ולא עקב הימנעותו מלקבלן.

שילוב ההוראות האמורות מלמד כי בעבירות ברירת משפט שהחשד לגביהן מבוסס על צילום רכב, תשלח ההודעה בתוך

ארבעה חודשים וקיימת חזקה לפיה הומצאה ההודעה כדין בתוך 15 יום ממועד המשלוח, זולת אם הוכיח הנמען שלא קיבל את הזימון בשל סיבות שאינן תלויות בו ולא בשל הימנעותו מקבלתה.

דין ומסקנות

זיקוק המחלוקת שהתגלעה בין הצדדים, מביאנו להבנתי לשאלה האם התקיימה בעניינה של ההודעה שנשלחה לנאשם חזקת המסירה, כשהתשובה לשאלה נשענת במידה רבה על קביעתה של כבוד השופטת שטרן במסגרת תיק 13649-01-22.

עיון בהחלטתה האמורה של כבוד השופטת שטרן להארכת המועד להישפט מלמד כי קבעה:

" נוכח העובדה כי אישור המשלוח חזר בציון "לא נדרש" וללא ציון סימון או רישום שילמדו על הפעולות שבוצעו בנוגע לדבר הדואר, כגון: האם ומתי הגיע הדואר למקום המגורים ולא היה מענה, האם הונח דבר הדואר בתיבה, האם מדובר במסירה ראשונה או שבוצעו שתיים. בנסיבות אלו אני קובעת כי לא קמה חזקת המסירה..."

מהאמור לעיל, עולה על פניו כי אכן קיימת קביעה שיפוטית על פיה הופרכה חזקת המסירה והנאשם הוכיח כי לא קיבל את דבר הדואר שלא באשמתו. אין ספק שקביעה שיפוטית כאמור, מפריכה את החזקה.

עם זאת, בכך לא די, התייחסות לשאלה דומה לזו שבפני ניתנה על ידי בית המשפט העליון במסגרת רעפ 4967/21 אליהו נחום בע"מ נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו 2.8.2021) (להלן: "פרשת נחום") בו נקבע: "סיכומי של דבר, משהוכיחה המבקשת כי לא קיבלה את הודעת הקנס מסיבות שאינן תלויות בה, ניתנה לה האפשרות להארכת מועד להישפט, אך כל עוד ההודעה נשלחה אליה בתוך התקופה הנקובה בסעיף 1א225, אין בכך כדי למנוע הגשת כתב אישום נגדה מחמת התיישנות."

בניתוחו את לשון החקיקה הרלוונטית קבע בית המשפט העליון כי:סעיף 1א225 שצוטט לעיל, נוקט בלשון ברורה. חרף זאת, סבורה המבקשת כי יש לקרוא את התיבה "אם כתב האישום, ההזמנה או הודעת תשלום הקנס טרם נשלחו" כך: "אם כתב האישום, ההזמנה או הודעת תשלום הקנס טרם נמסרו". דא עקא, שאין בסיס לגישה פרשנית זו."

מהאמור עד כה עולה שאכן צודק בא כוח הנאשם באמירתו לפיה הופרכה חזקת המסירה בעניינו של הנאשם, אך לצורך ביטולו של כתב האישום, יש להראות כי ההודעה לא נשלחה לנאשם בתוך 4 חודשים ממועד העבירה (לאור העובדה שלא נטען בפני שהרכב נשוא העבירה לכאורה, נכלל בין הרכבים לגביהם עומדת התקופה על שישה חודשים, לא התייחסתי לתקופה זו).

לעניין זה, חשובה הבחנת בית המשפט העליון בפרשת נחום בין חזקת המסירה המוטלת על הנאשם לבין חובת עמידת זמני המשלוח המוטלת על המדינה.

בתגובתה, לטענות ב"כ הנאשם, טענה כאמור המאשימה כי על פי רישומיה נשלחה לנאשם ההודעה בתוך 4 חודשים

מיום ביצוע העבירה.

כידוע, עומדת לרשות חזקת תקינות המעשה המנהלי. בהתאם לפסיקת בתי המשפט ניתן ללמוד כי אף בדין הפלילי מוטל נטל ההוכחה לטענת העדר תקינות על כתפי הנאשם בעוד שהרשות נהנית מחזקת תקינות המעשה המנהלי (ראה למשל עפ 3372/11 משה קצב נ' מדינת ישראל, פורסם בנבו 10.11.21 וכן עפ (נצ') 22160-04-17 אורי אור קמארי נ' מדינת ישראל, פורסם בנבו 19/06/2018).

לעניין זה סבורני שמהופרכה חזקת המסירה, הרי שלכל הפחות מתעורר ספק בנוגע למועד משלוח ההודעה על ידי המאשימה ובנסיבות אלו, יש מקום לדרוש מן התביעה הוכחה פוזיטיבית לגבי משלוח ההודעה.

ודוק, אין בדרישה זו בכדי להביע חוסר אמון בדברי התביעה, אלא מתן ביטוי לצורך להקפיד עד תום על זכויותיו של נאשם בהליך הפלילי והאפשרות לבית המשפט לבחון את עניינו בהסתמך על מלוא הראיות הרלוונטיות.

אשר על כן, בעוד שאיני מקבל את טענת הסנגור בהתבסס על טיעוניה, הרי שמכוח סמכותי על פי סעיף 108 לחסד"פ אני מורה לתביעה להגיש בתוך 30 יום אישור מרישומיה על משלוח ההודעה לנאשם. האישור יוגש לבית המשפט והעתק ממנו יועבר לסנגור.

ניתנה היום, ה' חשוון תשפ"ג, 30 אוקטובר 2022, בהעדר הצדדים.